

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΠΟΥΝΑΜΑΣ

[Πρωτοχρονιάτικη διήγησις]

‘Ο Φούντας ο Παρασκευᾶς, ο πρῶτος.... ζωολέπτης και νοικοκύρης τού χωρού, ἔφισεν ἀποσταμένος, κομζων τό δινό λάφια της φετενῆς ζωοκλητῆς πού ἔκαψε «γιά το καλό τού χρόνου» πεταχθεὶς ἐώς τὴν ἄλλη ἐπαρχία, ὅποις ἔκαψε κάθε χρονιά, καθὼς εἶπαμε.... γιά το καλό! και στη στάνη μάλιστα τοῦ φίλου του τοῦ Χρήστου Ταϊαμπίζου.

Ἄντος είχε κοπάδια πρόβατα και γίδια και μοσχάρια. Άπο τὰ πυροκούδουνά του ἀντιχισθούσαν ἡ βονινολαγίες και ἀντιβούλιαν ἡ «άρρες» και τὰ σεμμάτα, ἀπ' τῶν βοσκῶν του τίς φρονές. Μά έτοι ποὺ μιναρχεὶ τὸ κλέφτικο, είνε νόστιμο, τὸ «χαντακούμενο!...». Ετοι κι ἔφετος τοῦρης κλεφτά, γιά τὸ ἀντικρυνό κοπάδι. Ήφασε τὸ ποτάμι, ξένουρε δόν, τὰ φορτιώθηκε και δόρμο πειά γιά τὸ χοριό του. Σᾶν ξαναπέρασε τὸν ποτάμο, τὰ φορτιώθηκε και δόρμο πειά γιά τὸ χοριό του. Και ούτις ξαναπέρασε τὸν ποτάμο, τὰ φορτιώθηκε και δόρμο πειά γιά τὸ χοριό του.

Πουλί ήταν! Φτερά είχε στὰ τσαρούχια του! Πουλί ήταν! Φτερά είχε στὰ τσαρούχια του!

Πότε τὸν έκαψε τόσον δρόμο, τὸ θηρίο!....

‘Απάνω ὅμως στῆς «ξεροπῆς» τὴν φασαρία δέν ἐπρόσεξε, και ἀντί νὰ πάρῃ διό «ξεγούσια», ἑτούβιης ἔνα μονάχο και μιὰ παληοποβατίνα!.... Το «ξεγούσιο καλά, θὰ τὸ γλεντήσῃ τὴν Πρωτοχρονιά, μᾶ τὴν παληοποβατίνα και κοντοσκέρα μάλιστα, «σημαδεμένη τὶ νὰ τὴν κάψῃ!....

Στὸ δρόμο, ὥλη αὐτὸν σκεπτότανε και ως νὰ φτάσῃ στὸ χωριό, τὸ ηρόε.

— Βρέ δὲν τὴν κάνω μπουναμά, τοῦ κύρος Εγνατίας, ἐτούβιης ἔνα μονάχο και μιὰ παληοποβατίνα!

— Γιά τὸν καλὸν τὸν χρόνο, κύρος Νοματάροι! τοῦ είπε κομζούντας τὸν «μπουναμά» στὰ «δούρουστα» τὴν νύχτα!

— Δέν ήταν ἀνάγκη, κουμπάρε μον, νὰ νοχλήθῃ!.... Ας είνε, και τοῦ χρόνου, νά ζητὴ Φούντανα και τὰ παιδιά!

Μά σᾶν τὴν είδε ο Νοματάροις, μιὰ γέρο-προβατίνα, ἐσταυροπήθηκε!.... Ούτε γιά νὰ τὴν σφάξῃ ήτανε, ούτε σταθμάρχη τοῦ χωριού νά τὴν κρατήσῃ!.... Νά τὴν κρατήσῃ; «Εξόδα!.... Ας είνε, και τοῦ χρόνου, νά ζητὴ παιδί νά τὴν βοσκάρῃ!....

— Τί νὰ τὴν κάψῃ;

— Είνεστο τὸ κεφάλι του, έστρωψε τὰ μουστάκια του, τσιγάρο ἀπάντα στὸ τσιγάρο, ὥλη τὴν νύχτα δέν κοιμήθηκε, και μὲ τὴν χρυσανή τὸ βρήσκε!

— Μπουναμά στὸν κύριο Διοικητὴ τῆς Χωροφυλακῆς στὸ χώρα! Και μά και δύο εἰς τὴν πρωτεύουσα, δουν η Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς και τ' ἄλλα τὰ γραφεῖα!....

— Βρε καλῶς τὸν κ. Σταθμάρχη!.... τὸν προσεφώνησεν ο Μοίραρχος ροφῶν ἔνα τοῦ, ποὺ ἔσταξεν σὲ ὥλα τὰ ἔγγραφα ποὺ ἤσαν στὸ γραφεῖο του ἀπάντα. Και πῶς αὐτό!.... Μήπως συνεβῇ τίποτε στὴν περιφέρεια σου!

— Εύπειθως ἀναφέρου, κύριε Μοίραρχος, ὅτι τὰξις και ησυχία, παραδειγματική ἐπικατεῖ!.... Μόνον χρονιάρες μέρες πονχωντας είπεται και ἔγω νά κάνω ἔνω δῶρο και στὴν ἀφεντιά σου και νά μη μὲ παρεσχηγῆς:

— Καὶ εἰσήγαγε τὴν γηραλέαν προβατίνα :

— «Ετοι γιά τὸ γάλα τῶν παιδιῶν!.... Μά δέν ήτανε ἀνάγκη, Αστυνομικὲ Σταθμάρχα!.... Γάλα οίκονομούσαιε!....

— Μά δηλι δέν έρετε, κύρο Μοίραρχε. τί «γαλακτούσα» ποῦνε!.... Λίγη περιποιησίας μονάχοις θέλει!.... Εγώ τι νά τὴν ἔκαψα, ἔνα ξερό κορμύ πούνει και πάσια μέρα έλειπα... τρέζοντας γιά τοὺς «ένταλματα».... Ετοι ἀδίκα θὰ πηγανε....

— Αν είνε έτσι, σὲ εὐχαριστῶ πολύ!....

— Ο Μοίραρχος ἐσταύρωσε τὰ χέρια του, κύτταξε τὸ γηραλέο ξῶν και σταυροκοπήθηκε:

— Πίσω μου σ' ἔχω Σατανᾶ! Τί τοῦρης τοῦ 'Ενωμοτάρχου!... Και τώρα πού νά την οίσουμοντο!.... Στὸ σπίτι δὲν τὴν θέλει η γυναίκα μου, ἐδώ θά πη ὁ κόσμος πῶς ξεκαίη τὴν χωροφυλακὴ «ξουμάτι». Πίσω μου σ' ἔχω Σατανᾶ κι' Ενωμοτάρχη μὲ τὸν μπουναμά σου!...

Σιωπήλος και σπετικός και γευριζός ὅλη τὴν ήμέρα. Ούτε υπηρεσία, οὔτε τίποτε!...

— Τί νά τὸν κάψω τὸν μπελιά!.... Χάθης ἀλλο δῶρο γιά μού κάψω!

Μέ ξαρνικά νά ἐμπροστά του ὁ κύρος Βουλευτής, αντιπρόσωπος ὅλου του Νομοῦ, ισχυρὸς παράγον και μὲ επιβολὴ στὸν υπουργὸ!. Αύτος έχει καπάνια και αὐλές!... Και ούτις Μοίραρχος έχει μονον και μοναχάνας!.... Και να πού προ ήμερῶν τὸν παρεγάλεσε τοῦ γιά τὴν προσωγόη του! Σίγουρα ο Θεός τὸν ἔβγαλε μπροστά του γιά νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὶς σκοτωδίες του!

Βρε δὲν τὴν κάνω δῶρο εἰς τὸν βουλευτή!

Και μὲ ἔνα τὸν ἀποβραδὸν και τοῦ τὴν διευθύνει με τὴν ξωφροφύλακα και μιὰ ἐπιστολή, εἰς ἣν ένα μονάχον και μιὰ προστολή, εἰς τὴν Βουλευτή νά κατεβαίνῃ.

Είδε τὸν κύρο Βουλευτή νά κατεβαίνει. Επότη η Μάλτα, γιά «φάτσα». «Πρόμα» έβλεποτ. Πρότη φορά πού φέροντας εἰς τὴν Ελλάδα. Και ὅτι σκέφθηκε και ηγρέ πῶς ἔνα τέτοιο «τεφαρίζει» μόνον στὸν βουλευτή τους δέξιες, τοῦ «πότου τὸ καμάρι και τῆς χώρας τὴν ἀπαντοχὴ» γιά νά... πιάση τέτοια γεννιά και η φτωχὴ η περιφέρεια!

— Ο κλητήρας τοῦ Δήμου και δημοτικὸς συγχρόνως κήρυκας, πού έβγαινε τὴν ώρα έκεινη, ἀπὸ τοῦ Βουλευτοῦ τὸ σπίτι, σαν τὴν είδε, φώναξε :

— «Επιστέψεις έχει ο κύρος Βάνης σήμερα!.... Ο κύρος Μοίραρχος τοῦ ἐστείλει τὴν... πενθερά του!...

— Ο κύρο βουλευτής σᾶν διάβασε τὸ γράμμα, ἀμέσως διλατήστηκε.

Είπε και τοῦ έφεραν τὴν προβατίνα, τὴν πῆρε στὸ σαλονιού τοῦ μεσάνευσε και τὴν κυττάξεις, τὴν έκαμάρωνε και χορτασμούς δέν είχε!

Εἰς τὸ ζῶν τοῦτο, ὃς εἰς ὑπέτεφον γεννανήχην, ἔβλεπεν δῆλην τὴν ἀναδημοσιγγάρην και τὴν ἐκλεκτικὴν πλέον και ἀνώτερην γεννοβόλην, ὥλων τῶν πτωχῶν ποιηνῶν τῆς Ελλάδος. Θά είνε η ίστορική προμήτωφ, ἣν θὰ δοξάζουν και θὰ εὐλογούν, ὅλες η γενεας τῶν τοσειγάκων, τῶν πτοσανῶν, τῶν βοσκῶν, τῶν τυφοκόμων, τῶν γαλακτοπολῶν, τῶν κρεοπωλῶν και κρεοφάγων!....

Απὸ τοὺς μαστοὺς της ἔβλεπε νά σέρι τὸ γάλα ἀφθονον, γεύοντας πηγήν και πολύβουτυνον, μοτζοβολούτην, τοστονικό γάνων, ζωγρονόν και κοινὴν δίδον!.... Ποταμοὶ γάλακτος τυλιγμένοι, λευκοὶ και χοινοὶ εύποντας εύποντας, θέλησαν και δύναμιν διέδοντο τὸν πότον!... Νέαι ήμέραι νέας ζωῆς, νέων δυνάμεων, ἀνατέλλοντας πειά γιά τὴν πατρίδα!.... Αναγεννημένοι οἱ «Ελλήνες, ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην εὐτυχίαν, τὸ δῶροντού τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, θ' ἀλλάξουν, θὰ δυναμοθύνην, θὰ πλούτισουν, θὰ επεκταθοῦν, θὰ κατακτήσουν, θὰ πάρουν τὴν Ηδόνη, τὴν Αγρία Σοφία, θὰ γείνουν πάλιν κύριοι τῶν δυο ηπειρών, ηπειρών άπο βούτυρο και θαλασσῶν, ηπειρών γάλα!....

Και ἐπάνω ἀπὸ τὴν χρονὴν ταύτην εὐτυχίαν, ἔνα σύμβολον ἔξειχε και ἐρανέτο, ἐνός τετραγωνικοῦ γάνων, ζωγρονόν και κοινὴν δίδον!.... Ποταμοὶ γάλακτος τυλιγμένοι τοῦτον τὸν πότον!... Νέαι ήμέραι νέας ζωῆς, νέων δυνάμεων, ἀνατέλλοντας πειά γιά τὴν πατρίδα!.... Αναγεννημένοι οἱ «Ελλήνες, ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην εὐτυχίαν, τὸ δῶροντού τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, θ' ἀλλάξουν, θὰ δυναμοθύνην, θὰ πλούτισουν, θὰ επεκταθοῦν, θὰ κατακτήσουν, θὰ πάρουν τὴν Ηδόνη, τὴν Αγρία Σοφία, θὰ γείνουν πάλιν κύριοι τῶν δυο ηπειρών, ηπειρών άπο βούτυρο και θαλασσῶν, ηπειρών γάλα!....

Και ἐπάνω στὸ δράματα και τὰ φαντάσια στὸ δράματα αύτα, τὰ έξισταμενος σᾶν προφήτης ἄλλου κόσμου, ἔβλεπε τὸ θεατόν του, σύροντα τὸ δῶρον τοῦτον, μεγάλεον και δωρίζοντα αὐτὸν στὸ Κράτος, στὸ θέατρο, στὴν φιλήν, στὴν ίστοριάν...

— Αύτη δὲν πρέπει νά χασθῇ ἐδῶ, ἀνεφώνησεν. Θά τὴν στείλει στὸν Υπουργὸ τῆς Εθνικῆς Οικονομίας. Και μέσα στὸ δράματα και τὰ φαντάσια στὸ δράματα αύτα, τὰ έξισταμενος σᾶν προφήτης ἄλλου κόσμου, ἔβλεπε τὸ θεατόν του, σύροντα τὸ δῶρον τοῦτον, μεγάλεον και δωρίζοντα αὐτὸν στὸ Κράτος, στὸ θέατρο, στὴν φιλήν, στὴν ίστοριάν...

— Αύτη δέν έρετε, και τὸ δῶρον τοῦτον, θα χασθῇ ἐδῶ, ἀνεφώνησεν. Θά τὴν στείλει στὸν Υπουργὸ τῆς Εθνικῆς Οικονομίας.

Και μ' ἔνα γράμμα μεριμνατον, τὴν ἐστείλειν τὴν προβατίναν στὸν υπουργὸ, ὃς μποναμά πρωτοχρονιάτικον, εσωτερίων και δευτέρων ἐπιστολῶν διὰ τῶν μεταφέροντα «κουμπάρους», διὸν παρακαλοῦσε νὰ δοθῇ ἀπενδιομένων τούτων τῶν φίλων!

— Θά χάσῃ λίγα τὸ Κράτος, ἀπὸ κει, ἐσκέφθη συμβιβάζων τὴν

— Γιατὶ νὰ πειραχτῆς, δρέ παιδί, τοῦ είπεν δύνο Μοίραρχος.

ποιησίας μονάχα θέλει!.... Εγώ τι νά τὴν ἔκαψα, ἔνα ξερό κορμύ πούνει και πάσια μέρα έλειπα... τρέζοντας γιά τοὺς «ένταλματα».... Ετοι ἀδίκα θὰ πηγανε....

— Αν είνε έτσι, σὲ εὐχαριστῶ πολύ!....

— Ο Μοίραρχος ἐσταύρωσε τὰ χέρια του, κύτταξε τὸ γηραλέο ξῶν και σταυροκοπήθηκε :

συνείδησήν του, μιά έχει νά κερδίση τόσα από την προβατίνα! ...

«Ο «κουμπάρος» πονηρός, έφερε τήν προβατίναν εἰς τὸ σπίτι τοῦ νέου γοργού.

Μισοταριώτης και διόπουργός, άπο τὸν γειτονικὸν Νομόν, ποὺ τὸν έχωριζε μόνον ἔνα ποτάμι! ... Ό κιό Χαράλαμπος φίλος και γνωστός.

— Καλά, νά πῆς τοῦ Βάνη, κάτι! θά γενή! ... Άλλα τήν προβατίνα τί νά τήν κάψω, κύρι Χαράλαμπε μου! Γιά ποιότι από τους δυὸς νά φροντίζω; Γιά τήν Κυρέθρηνη ή γιά τήν προβατίνα! ... Ας είνε διώμας πές του τὸν εύχαριστον και μέ διγένει δ νεος Χρόνος! ... άλλα τήν προβατίνα πού νά τήν «βολέων»! ... Ούτε τὸ σπίτι, ούτε τὸ νέου γοργού έχει αιδή! ... Και στήν Αθήνα, καθώς ζέρεις, λειμάδια δὲν υπάρχουν! ...

— Και δέν τήν στέλλεις στήν πατρίδα σου! ... Κάποιον θά ξέρο! διάμαρχος νά τοῦ τὴ δώσῃ, μαζί με τὰ δικά του «πράματα»!

— Μορέ νά μια ίδει! Μπράβο.

Και τήν άλλην ήμέρα, ή προβατίνα διημυνένο εἰς τήν πρωτεύουσα τοῦ Δήμου τῆς πατρίδος τοῦ κ. ούπουργού.

— Έχουν λίγα «χλαπαπάρικα» ἐδώ, εἰπεν δ' Λιμαράχος ζώα την έλαβε. «Την άνγκη νά μᾶς στείλη και άλλα δ κύριος ούπουργός! ... Δέν ήταν τιποτεί άλλο στήν Αθήνα νά μᾶς στείλη! ...

— Θα σου τήν στέλλει φάνεται γιά τήν καλή χρονιά, τοῦ εἰπεν ούτε την ηλιθήρας πού τήν έφερε.

— Δέν μουστελνε τὴ δούλα του, ποὺ είνε και κομπάτι! ... Αύτη τί νά τήν κάνω! ... Νά, μᾶς έφαγε ὅλες τὶς περιπλοκάδες τῆς αὐλής, και τὰ λαχανικά του κάπουτο!

— Και δέν τήν στέλλεις στὸν Ταοματίκο, τὸν κουπάρο σου, πού έχει και τὰ δικά σου τὰ «μανάρια», νά τήν βάλη στὸ κοτάδι, και ἀρίστεται! ... τοῦ λέγει ο Γραμματέας τοῦ Δήμου.

Τήν άλλη ήμέρα ή προβατίνα βρέθηκε μὲ τοὺς παλούς συντρόφους της, στὸν Χρήστου Ταραμπάτου τὸ κοπάδι, τοῦ πρώην κυρίου και κατόχου της...

— Βρέ τήν βρήκατε, ούρέ!

— Ού κυρίους ούπουργός τήν έστειλε!

— Μωρέ μπράβου! ... Νά τί πά νά πῆ νά έχεις δικό σου ούπουργό! Νά ζήσης ή Κυρέθρηνης μας! ... Νά ἀστυνομία μὲν φορά! ... Εύχαριστα ποιούν, νά πῆς στοὺς κύριους Διάμαρχου! ...

Και ἀμέσως διημυνήνθη εἰς τὸν δικούλιον του χωριού, νά τοῦ συντάξῃ τὸ εύχαριστήριον τηλεγράφημα, πρός τὸ άγρυπνον και πατάσσον Κράτος!

Σύμπας ὁ λαὸς τῆς Ηλαίας και τῷ περιγράφων, εὐγνωμοεῖ λαοφίλοτος! Κυρέθρηνη, δὲ' ἄμεσον και ἀποτελεσματικὴν ἔνθεταν ἀνακαίνυγες και ἐνορμώσεως ζωολόγης, ἐπλίζουν εἰς ταχεῖαν και παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῷ περιγράφημα, πρός τὸν μούστελναν καλλίτερα τὴ δούλα του!

Ιδιαίτερος δὲ λατερεύον τῆς ούπουργόν, τιμῶστα γενέτειραν και ἀποστέλλαται τεκμήριον ἐγκλήματος, δὲ' ἔξδων Κράτους. Αποστέλλεται παρακαλούμενος και «ζυγοῦ» δύοις λαοῖς αντωμούτει.

Ο κ. ούπουργός μόλις έλαβε τὸ τηλεγράφημα, ἔτριψε τὰ μάτια του. — Τι νέο καλὸ ἐκάναμε πάλι στήν Ελλάδα και δέν... τὸ γνωρίζουμε!

Βλέπουν δὲ ὅτι ὁ λαός, ἀπαίτει νά τοῦ στείλουν και «ζυγοῦ» και μή ἐννοῶν, ξένειν τὸ κεράλι του:

— Τὸν Ζυγούρη; Ποιὸν Ζυγούρη; Κανένα τμηματάρχη θέλουνε και δέν ζέρουν τ' δονομά του... Καμιμάλ επιζωτιά πάλι θά τοὺς θέρισε...

Και πέταξε τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸ καλάθι!

Σταμ. Σταμ.

*

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ΠΛΗΘΥΓΕΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Από μίαν ἐνδιαφέρουσαν πραγματείαν τοῦ Ιατροῦ Χ. Π. Κορύλλου περὶ τῶν Πατρῶν ὑπὸ φυσικὴν και ιατρικὴν ἐποψιψ ἀποσπῶμεν τὰς κατωτέρω πληροφορίας περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως αὐτῆς :

« Ή πόλις τῶν Πατρῶν κατὰ τὸ ἔτος 1820 ἀριθμοῦσε κατὰ τὸν Πουκεβήλ 12,000 Ελλήνων, 4,000 Τούρκων και 17 οἰκογένειας Εβραίων, λείψανα τῆς Ισραηλιτικῆς ἀποικίας τῆς ἐγκαταστάθεισης εἰς Ἀχαΐαν επὶ βασιλείας Σελεύκου τοῦ Νικάνορος. Κατὰ τὸ ἔτος 1828, οἱ κάτοικοι τῶν Πατρῶν, μόλις ὑπερβείαν τὰς 4,000. Κατὰ τὸ ἔτος 1868 οἱ Πάτραι οριθμοῦσαν 19,000 κατοίκουν, κατὰ δὲ τὴν ἀπογραφήν τοῦ 1879 ἔφθαναν τὰς 24,993. Σήμερον τέλος έχουν 70 χιλιάδας κατοίκων.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

« Μεταξὺ τῶν διασωθέντων ἀνεκδότων τοῦ μακαρίου Πλάτωνος Ροδοσανάχη, τοῦ τόσον προώρου γαθέντος ἐκλεκτοῦ και αἰθητικοῦ λογίου, εἰνε και τὸ κάτωθι «πρωτοχρονιάτικο» πεζὸν ποίημα, τὸ δόποιον ἐπιγράψει «Σύμφωνες». Εἴνε τοῦ «Μπονέτο» διτὶ προσφέρει, ὡς δῶρον σήμερον, εἰς τὸν παγκόσμιον πολιτισμόν του, τὸ δώροιο, πράγματι, αὐτὸν κομμάτι. »

Πρωΐ

(Ἐξω δέν πέφτει μόνι. Ούτε δ' θρομάζει φυσάει. Μόλις κι ἀνάποσα, μέσα στὸ μισοζύπνιο μου, καμπτανες νά γλυκολαδούν κάπω από τὰ σύννεφα, τὶς μεταλλικές των, στην πρωτοχρονιά, δοξολογίες. Μέσα στὶς κοιλώματα της συννεφας στὰ βράχια και στὰ στήλαια της τὰ ἀρένια, η γλαύκη τῶν ηγεμονῶν ἀντηγει, πλαταίνει και ξαπλώνεται. Και καθέ βουνοῦ στον οὐρανόντος, θεοντογόνη, διαπονήσαται τὸν οὐρανόντος πολιτισμόν της τοῦ οὐρανού. Ήταν γιαναγονηνῆ στὴ γῆ ἀπὸ τεῖν πάνω, σᾶν κραυγή ἀπὸ κανένα πνεύμα πενθεμένη την κρουσθή της θέσης μεταξύ τοῦ οὐρανού και του πάνω. Τοῦ πατέρα μου, τὰ βήματα, βαρεά δροντανε από πάνω. Επειτα μεσ' απὸ τὴν κουζίνα αρριζεις εἰς ἀκοντίστει εἶνα μαχαίρι, σᾶν νά ηθελεις νά φριξεις ὅλες τὸν παιδινὸν τὶς κούπλες. Σφίγγω τὴν δικιά μου, σᾶν νά θέλεις νά συφίξης τὴν κρουσθή της θέσης μεταξύ του πάνω και του δόκοντος της σκονφος, φαίνεται νά προσπαυθῇ νάφιση πάνω τεῖν, μια ὀλοστρόγγυλη πληγή, σᾶν παπούνιας φύλλο....

— Θυμίσου τὰ παλιά, τὰ περασμένα.....)

Τὶ εύτυχιά! Τί ζαρά! Νά με καὶ πάλι πάνω στὸν μεγάλο κανανέ. Τὰ γαυτικά μου διοραγούν, και ὁ κολλάρος ὁ γλυκούρενα κομμάτι οδανός, στὸν δικό μου ζιγκένος. Ό πατοῦς μου καθέτειαν στὴ σόμηρα και κυττά τὴν φλόγα, σᾶν νά θέλει νά σουφίξῃ τὴν κρουσθή της θέσης μεταξύ του πάνω και του δόκοντος της τοῦ οὐρανού. Αζούντην μητέρα μου, νά διδῇ στὴ μαγειριστική, τὶς τελευταῖς ὅδηγισε, για τὸ φραγμό τοῦ γάλου. Τοῦ πατέρα μου, τὰ βήματα, βαρεά δροντανε από πάνω. Επειτα μεσ' απὸ τὴν κουζίνα αρριζεις εἰς ἀκοντίστει εἶνα μαχαίρι, σᾶν νά ηθελεις νά φριξεις ὅλες τὸν παιδινὸν τὶς κούπλες. Σφίγγω τὴν δικιά μου, σᾶν νά θέλεις νά συφίξης τὴν κρουσθή της θέσης μεταξύ του πάνω και του δόκοντος της σκονφος, φαίνεται νά προσπαυθῇ νάφιση πάνω τεῖν, μια ὀλοστρόγγυλη πληγή, σᾶν παπούνιας φύλλο....

Μεσημέρι

(Ελλατε τώρα σεῖς παλιές μου θύμησες. Εἰν' ή καρδιά μου διψασμένη γῆ. Σύννεφα σεῖς, βροχὴ σκορπίσετε ἐπάνω της τίς εὐτυχίες μου και τὶς καρδιές πού ξαπλωμένην.

‘Απ' τὸν ἀγιασμό σας τοῦτο, θά βλαστήσῃ πάνωθε της, μιὰ ονειρεμένη ἀνοίξη.

Μούπε πῶς μ' ἀγαπά... Είνε πρωτοχρονιάτικο τὸ δῶρο της. Και τὸ ξανότα της τὰ μαλλιά κυματίζουνενα κάπω από τὸ κόκκινο σκουφί, ποὺ συνηθάει νά φράγη μου δὲν λέν κι' αὐτὰ τὸ ίδιο, ὅταν ανεμίζονται στῆς λέξης τούτης τὸ ουρθό.

Απόγευμα

(Βρέχει τριγύρω μου, βροχὴ καρούμενη. Ή αγία Ζώνιν ἀπὸ πάνω μου γεμιμένη σέρνει αστραπές. Βέλη χροσᾶ, ή μιστραπές, το στήλωθο μου χτυπάνε. Ή ούρος γλυκούς είνε ο πόνος της ἀνάμνησης.

Χαρούμενη βροχή, τογγόρω μου χρονεῖται. Πέφτει και γιλακί τη σφραγίδαν ίδιο μαργαριτάρι. Νάναι τάχατες σᾶν τὰ κουφέτα ποὺ φαντάζουν κάποιο μυτικό στεφάνωμα;

Γιατὶ στὴν ἀγκαλιά μου νά μη στρίξω, για γυναίκα μου κυν' ἐγα τὴν Εδυτχία.)

Είναι τώρα πειδὴ δική μου η Ζώνη. Τὸ ξανθό της κεφαλάρι σκύβει πάνω μου και μὲ κυττάζει μὲ λατρεία, νά μοι εὐηγνή ή ευτυχισμένα κρόνα. Φέρονται και τὴν κόρη μιας, μικρή μπετίσα, Μποτιστίλιας εἰκόνα, ἀγγέλου πρόσωπο.

Μόγι ποὺ φορεῖ εἶνα σκουφάκι πόκκινο.....

Βράδυ

(Θυμάμαι τὰ παλιὰ τὰ περασμένα.

Τὴν ὥρα ποὺ οἵ ήχοι γέροντες εἰσέρχονται από τὸν οὐρανό, σᾶν ἄπλια χαλκά γιγάντια λουλούδια και σκορπίσουν ψυμάμα. Λέξ και πῶς οἱ καμπάνες, σᾶν χλυκολαδούνε τὴ δοξολογία τῆς πρωτοχρονιάς, σχύνουν μέσα στῶν συννέφων τὰ κοιλώματα, τοὺς ἰχνούς των για σπόφο. Και ἔται απὸ κεῖ βλαστάνεται λουλούδια, τὰ γιγάντια, τὰ χάλκινα λουλούδια.

Λιγά όλα σᾶν μέσον στὸ μισοζύπνιο μου μόλις νά τ' ἄκουσα. Βορριάς δέν φύσαγε εἶω. Ούτε κιόνι επεφτει.

Είμαι παπούς. Κοντά στὴ σόμπτα κουβαριάζομαι. Κυττά τὴ φλόγα της. Τὴν κόρη μου ἀκούω στὴν παγείσασα και δίνη δόργινες για τὸ ψήσμα τοῦ γάλου. Ό έγγονός μου με τὰ γαυτικά του, είναι ξαπλωμένος πάνω σ' ἔναν καναπέ. Σφίγγει μεσ' στήλαια μαζί μεγάλη κούκλα, με ἔνα πόκκινο σκουφί.

— Θέε μου, πῶς μουλάζει τῆς δικῆς μου, δταν ήμουνα μικρό παιδί! Είνε και τῶν μάτι της ἀπὸ τὸ άλλο μεγαλείτερο.....

† Πλάτων Ροδοσανάχης

